

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/85/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120446051
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6120446051.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom tamtiež, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: J. U., B.. XX.X.XXXX, O. X. P. W., J. XXX/XX, o zaplatenie 194,40 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 20. októbra 2021, č.k. 1Csp/55/2021-164

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výrokoch II. a III. a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) napadnutým rozsudkom žalovanú zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 16,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 21.3.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a stranám náhradu trov konania nepriznal (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej ako právny nástupca Slovenskej sporiteľne a.s. zaplatenia peňažnej pohľadávky s odôvodnením, že žalovaná na základe zmluvy č. 5110178937, ktorú uzatvorila so Slovenskou sporiteľňou a.s. dňa 10.3.2016, porušila svoje povinnosti, keď poskytnuté peňažné prostriedky nesplácala riadne a včas. Žalovaná v konaní bola pasívna.

3. Po odcitovaní § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1 a 2 OZ, § 1 ods. 1, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy konštatoval, že žaloba nie je opodstatnená v plnom rozsahu. Súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená predmetná zmluva o úvere, ktorá je súčasne zmluvou o spotrebiteľskom úvere a má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 300 Eur, z ktorého zaplatila sumu 283,35 Eur. Uviedol, že zmluva neobsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti uvedené v § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. V prvom rade poukázal na to, že k ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť, absentujú skutočnosti vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Majú byť uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto RPMN. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky a priemerný spotrebiteľ nemá možnosť si uvedenú výšku ani vypočítať. Uvedená informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, aby tento mal možnosť posúdiť, či úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp., aby bol spotrebiteľ schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. K tomu odkázal na rozsudok ESD C-448/17 vo veci HOOS c/a Danko zo dňa 20.9.2018 vo vzťahu k RPMN, ak zmluva jednak neuvádza RPMN a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu, ktorý nie je doplnený údajmi, nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu - táto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy, týkajúcej sa

nákladov úveru, vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13. Zmluva totiž musí byť uzavretá písomne, musí obsahovať RPMN, ako aj uvedenie podmienok, za ktorých môže byť táto miera zmenená. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že zmluva neobsahuje v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) všetky predpoklady použité na výpočet RPMN vrátane vzorca, a preto podľa § 11 ods. 1 písm. b) uvedeného zákona platí, že predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov.

4. Súd taktiež poukázal na § 11 ods. 2 tohto zákona, podľa ktorého v prípade hrubého porušenia povinností veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, je úver bez úrokov a bez poplatkov. Žalobca súdu ani na výzvu nepreukázal, že by jeho právny predchodca posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver všetkými dostupnými prostriedkami. Žalobca nepredložil žiadne dôkazy o skúmaní príjmových a výdavkových pomerov žalovanej pred poskytnutím úveru, iba uviedol, že vychádzal z údajov uvedených žalovanou, ktorý sám určil priemerný čistý mesačný príjem vo výške 218 Eur, a to na základe interných informácií. Právny predchodca tieto údaje bez relevantného skúmania bonity žalovanej akceptoval a sám si ich jednostranne určil za postačujúce, čo súd považuje za nedostatočné na relevantné posúdenie príjmu klienta - spotrebiteľa. Žiadne iné zisťovanie bonity klienta a jeho iných záväzkov a životných nákladov nebolo zo strany žalobcu preukázané. Neboli skúmané iné úverové záväzky žalovanej, jej skutočné mesačné výdavky, majetkové a sociálne pomery a podobne, a to v aktuálnom čase pri poskytnutí úveru. Právny predchodca žalobcu sa iba uspokojil s tvrdeniami žalovanej, súdu nepreukázal, že by si ich bol náležite overoval lustráciami vo všetkých, jemu dostupných registroch. Nepreukázal žiadne reálne skúmanie bonity klienta, iba strohé konštatovanie neriskovosti klienta vzhľadom na to, že má vôbec nejaký pravidelný príjem a nemá iné, pre veriteľa podstatné existujúce úverové záväzky. Preto mal za to, že v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 tohto zákona a aj preto súd považoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov.

5. Na základe uvedeného žalobca mal nárok iba na vrátenie skutočne ním poskytnutého úveru vo výške 300 Eur, pričom súd zohľadnil medzičasom zaplatenú sumu zo strany žalovanej vo výške 283,35 Eur. Žalovaná má tak zaplatiť žalobcovi celkom sumu 16,65 Eur, na zaplatenie ktorej spolu s príslušným úrokom z omeškania súd žalovanú zaviazal. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP s prihliadnutím na pomer úspechu a neúspechu strán v spore a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. Proti predmetnému rozsudku v zákonnej lehote podal žalobca odvolanie v rozsahu výrokov II. a III., a to z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo vzťahu k názoru súdu o tom, že zmluva neobsahuje všetky predpoklady použité na výpočet RPMN uviedol, že úlohou predpokladov použitých na výpočet RPMN je určiť zložky, ktoré majú byť zahrnuté v celkových nákladoch spojených s úverom a zohľadnené pri výpočte RPMN a tiež zabezpečiť, aby bola RPMN počítaná konzistentne v záujme lepšej porovnateľnosti jednotlivých ponúk. Mal za to, že túto zákonnú požiadavku predmetná zmluva plne napĺňa v čl. 1, v ktorom sú uvedené aj údaje vstupujúce do výpočtu RPMN. Okrem toho žalovaná bola oboznámená pri podpise zmluvy s výškou RPMN a predpokladmi použitými pre jej výpočet samostatným dokumentom označeným ako informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov. V zákone o spotrebiteľských úveroch sa nikde nenachádza požiadavka na uvedenie vzorca výpočtu RPMN priamo do zmluvy o úvere a napokon takýto vzorec nie je pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľný a nemá preňho žiadnu výpovednú hodnotu. Okrem toho právna úprava ohľadom náležitostí spotrebiteľskej síce uvádza aj náležitosť RPMN, čo je výsledkom transformovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48 ES z 23.4.2008 (ďalej len smernica), ktorá v čl. 10 ods. 2 písm. g) uvádza, že zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery. Preto právny názor o povinnosti uviesť podrobný rozpis a dosadenie jednotlivých veličín do vzorca na výpočet RPMN by bolo v rozpore so zrozumiteľnosťou a stručnosťou náležitosti uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Súčasne odcitoval § 19 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, tiež jeho ods. 3 a 4 s konštatovaním, že predmetná zmluva obsahuje informáciu o výške schváleného úveru, počte mesačných splátok, výške mesačných splátok, termínu prvej a poslednej splátky úveru, úrokovú sadzbu, ako aj celkovú čiastku, ktorú mala žalovaná zaplatiť, a teda nemožno súhlasiť s názorom súdu, že uvedenie predpokladov na výpočet RPMN v zmluve absentovalo. V ďalšom poukázal na to, že pokiaľ ide o podmienku, aby veriteľ postupoval pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou, v priebehu

konania žalobca relevantným spôsobom súdu ozrejmil, akým spôsobom skúmal predchodca žalobcu bonitu klienta pred poskytnutím splátkového úveru. Po odcitovaní § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch odkázal na vyjadrenie žalobcu zo dňa 12.4.2021, z ktorého vyplýva, že pred poskytnutím úveru právny predchodca žalobca posudzoval primárnu návratnosť poskytnutých finančných prostriedkov, a to zistením výšky príjmu, existujúcich záväzkov, maximálneho splátkového zaťaženia, skúmaním pomeru disponibilného zostatku klienta po zohľadnení príjmu a maximálneho splátkového zaťaženia, pričom dospel k záveru, že splátka poskytnutého úveru bola nižšia ako disponibilný zostatok, čo je hlavnou podmienkou primárnej návratnosti a ukazovateľ schopnosti splácať poskytnutý úver. Výška mesačnej splátky bola v konečnom dôsledku dohodnutá vo výške 12,15 Eur; žalovaná bola s touto výškou oboznámená a na znak súhlasu zmluvu podpísala. Súčasne vyjadril názor, že súd v priebehu konania vlastnou činnosťou rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu, čím prelomil skutkové tvrdenia samotných strán sporu, ktoré bolo podľa § 151 ods. 1 CSP potrebné považovať za nesporné. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že v prejednávanom prípade sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti súdom tvrdeného dôvodu je neopodstatnená, nakoľko žalovanej nebol poskytnutý taký úver, pri ktorom by sa od priemerného spotrebiteľa nedalo očakávať neplnenie zmluvných podmienok s ním spojených. V kontexte s tvrdením o nesporných skutkových tvrdeniach odkázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/45/2020 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/30/2021. Mal preto za to, že postup súdu predstavuje právny záver o výsledku konania založený na subjektívnych a nesprávnych záveroch, ktoré zároveň poňal i do odôvodnenia rozhodnutia, čo sa považuje za neprípustný, svojvoľný, arbitrárny a v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu. Navyše, ak z dôvodu týchto subjektívnych úvah a nedostatočne zisteného skutkového stavu, nesprávneho procesného postupu a tiež nesprávneho právneho posúdenia čiastočne žalobu zamietol. Rozsudok trpí tiež vadou nesprávneho právneho posúdenia vecí a v rozsudku absentuje riadne a konzistentné odôvodnenie, čo zakladá vadu nepreskúmateľnosti rozsudku, čím bol naplnený odvolací dôvod, podľa ktorého súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo všetkých dôvodov navrhol odvolaciemu súdu zmeniť napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu, eventuálne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

8. Odvolateľ svojim odvolaním napadol výroky II. a III. napadnutého rozsudku, na základe čoho nenapadnutý výrok I. tohto rozsudku nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

9. V ostatnom rozsahu Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

10. Predmetom konania je zaplatenie peňažnej pohľadávky, ktorú si žalobca uplatnil voči žalovanej titulom nesplateného spotrebiteľského úveru zo zmluvy uzatvorenej dňa 10.3.2016 medzi SLSP a.s. a žalovanou, ktorá bola žalobcovi postúpená na základe zmluvy o postúpení.

11. Súd svoj zamietavý výrok založil na závere o absencii náležitosti predmetnej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ ide o predpoklady použité na výpočet RPMN vrátane vzorca a na závere hrubého porušenia povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 11 ods. 2 zákona, z ktorých dôvodov je spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov, pre ktorý prípad má žalobca nárok na vrátenie iba skutočne ním poskytnutého úveru zohľadniac už žalovanou zaplatené sumy.

12. Podstatou odvolania je jednak nesúhlasné stanovisko odvolateľa s tým, ako súd vyložil pojem „predpoklady na výpočet RPMN“, keď mal za to, že predmetná zmluva obsahuje namietaný údaj a jednak presvedčenie o tom, že už v priebehu konania relevantným spôsobom ozrejmil, akým spôsobom predchodca žalobcu skúmal bonitu klienta, na základe čoho považoval záver súdu o nedostatku odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity klienta za neprijateľný.

13. Úlohou odvolacieho súdu preto bol posúdiť správnosť záveru súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru z dôvodov vyšpecifikovaných v bode 11. tohto uznesenia.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 2.11.2015 (dátum uzatvorenia úverovej zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

15. Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ mal súd z obsahu spisu preukázané, že dňa 10.3.2016 bola medzi predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom splátkovom úvere č. 5110178937, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebný úver vo výške 300 Eur, s výškou mesačnej splátky 12,15 Eur, pri dojednaní 36 mesačných splátok, s dojednanou splatnosťou prvej mesačnej splátky dňa 20.4.2016 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20.3.2019, pri výške úrokovej sadzby a súčasne odplaty 22,90 % ročne, RPMN 29 % a priemernej RPMN 32,03 % a napokon celkovej sume na zaplatenie vo výške 436,78 Eur, jeho závery o absencii údajov podľa § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona nie sú správne.

16. V posudzovanom prípade totiž zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neukladá uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky RPMN, ako sa mylne súd domnieva, pretože vyžaduje uvedenie iba predpokladov použitých na výpočet RPMN, pričom pod požadovanými predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, pretože to z formulácie tejto obligatórnej formulácie § 9 ods. 2 písm. k) účinného ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy nevyplýva. Súčasne zo zmluvy zrozumiteľným a jasným spôsobom vyplývajú údaje o sume poskytnutého úveru, o výške: úrokovej sadzby, RPMN, priemernej RPMN, mesačnej splátky, tiež údaj o splatnosti prvej mesačnej splátky, o konečnej splatnosti úveru a napokon aj výšky celkovej sumy na zaplatenie, všetko ako údajov, ktoré je potrebné považovať za predpoklady použité na výpočet RPMN. Neobstojí ani argumentácia súdu, ktorý v súvislosti s tvrdenou absenciou tohto povinného údajov vytyka, že z predmetnej zmluvy nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, pretože z už ustálenej judikatúry slovenských súdov vyplýva, že zámerom zákonodarcu nebolo, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok, z ktorých by mali vyplývať jednotlivé zložky mesačných splátok, teda rozpis splátok po častiach (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/208/2019 z 30.9.2020). V kontexte uvedeného nebol namieste ani odkaz súdu na rozsudok ESD C-448/17, pretože tento rozsudok sa síce zaoberal výškou RPMN, avšak za skutkových okolností, že zmluva neuvádza RPMN a obsahuje iba matematický vzorec jej výpočtu, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a neuvádza ani úrokovú sadzbu. V prejednávanej veci nejde o prípad absencie RPMN a absencie úrokovej sadzby, preto odkaz na tento rozsudok ESD nebol namieste.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pokiaľ odvolateľ mal za to, že predmetná zmluva obsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, jeho odvolanie je v tejto časti dôvodné.

18. Podľa ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 2.11.2015 (ďalej aj tohto zákona), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 11 ods. 2 tohto zákona, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

20. Ako vyplýva z bodu 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku, v súvislosti s povinnosťou veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 tohto zákona uzavrel, že žalobca súdu ani na výzvu nepreukázal, že by jeho právny predchodca bol býval posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver všetkými dostupnými prostriedkami; žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy o skúmaní príjmových a výdavkových pomeroch žalovaného ako klienta pred poskytnutím úveru, iba uviedol, že vychádzal z údajov uvedených žalovaným, ktorý sám určil svoj priemerný čistý mesačný príjem vo výške 218 Eur, a to na základe interných informácií, ktorý údaj veriteľ bez akéhokoľvek relevantného skúmania akceptoval a sám určil za postačujúci, čo súd považoval za nedostatočné a relevantné posúdenie príjmu klienta. Za súčasného konštatovania, že žiadne iné zisťovanie bonity klienta a jeho iných záväzkov a životných nákladov nebolo zo strany žalobcu preukázané; neboli skúmané iné úverové záväzky žalovaného, jeho skutočné mesačné výdavky, majetkové a sociálne pomery a podobne, keď predchodca žalobcu sa uspokojil iba s tvrdeniami žalovaného, súdu nepreukázal, že by si ich bol náležite overoval lustráciami vo všetkých jemu dostupných registroch. Preto mal za to, že veriteľ hrubo porušil svoje povinnosti podľa § 7 ods. 1 tohto zákona.

21. Odvolací súd takýto záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny. Ako vyplýva z § 11 ods. 2 tohto zákona veta tretia, za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ veriteľ v súvislosti so skúmaním tzv. bonity klienta nemá k dispozícii žiadne údaje, či už o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo neprihliada na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania tejto bonity, ide o prípad hrubého porušenia povinnosti konať pri poskytnutí spotrebiteľského úveru s odbornou starostlivosťou. Podľa názoru odvolacieho súdu z argumentácie súdu prvej inštancie vyplýva, že súd dôsledne nerozlišoval situáciu, či pri skúmaní bonity žalovanej pred poskytnutím požadovaného úveru veriteľ porušil svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver alebo túto povinnosť neporušil, a iba v prípade, že k porušeniu došlo, či takéto porušenie bolo až takej intenzity, že predstavuje hrubé porušenie tejto povinnosti. Uvedené rozlíšenie je o to dôležitejšie, keď zákonodarca spája s porušením povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa intenzity tohto porušenia (závažnosti) rôzne právne následky ako určité sankcie v takýchto prípadoch, čo korešponduje so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Ako totiž vyplýva z bodu 26. jej Preambuly, členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií [5], veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že súd vyzval žalobcu s odkazom na § 7 ods. 1 tohto zákona na zdokladovanie skutočností, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, na ktorú výzvu reagoval zástupca žalobcu tak, že za týmto účelom požiadal pôvodného veriteľa o poskytnutie vyjadrenia sa k procesu preverenia bonity žalovaného pred poskytnutím finančných prostriedkov, pričom pôvodný veriteľ sa vyjadril spôsobom, podľa ktorého primárnu návratnosť overil získaním informácie o príjme klienta vo výške 218 Eur (overené na základe interných informácií), získaním informácie o existujúcich záväzkoch vo výške 45,87 Eur, zhodnotením maximálneho splátkového zaťaženia (55% z akceptovaného príjmu), zhodnotením ukazovateľa schopnosti splácať (disponibilný zostatok 74 Eur), zhodnotením, že splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok ako podmienka primárnej návratnosti, ktorá

bola splnená a súčasne zhodnotením, že existujúce splátky úverov a úverová história klienta bola overená dopytom do úverového registra súčasne s pripojením fotokópie príslušnej tabuľky, pokiaľ ide o overovanie - preverenie bonity žalovanej so záverom, že žalobca na základe uvedeného má za to, že veriteľ pri preverení bonity klienta postupoval s odbornou starostlivosťou, preukázateľne overil príjmy a výdavky domácnosti a stanovil ukazovateľ schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

23. Za daných okolností nemožno súhlasiť so súdom prvej inštancie, pokiaľ tento napriek vyššie uvedenému nevzhliadol zo strany veriteľa žiadne dôkazy o skúmaní príjmových a výdavkových pomeroch žalovaného ako klienta pred poskytnutím úveru, iba pre ktorý prípad by bolo možné uvažovať "až" o hrubom porušení povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Súčasne v prejednávacom prípade nebolo relevantným skúmať, či veriteľ konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, s ktorým porušením povinnosti je spojená sankcia nemožnosti veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, pretože v danej veci veriteľ nepristúpil k zosplateniu vôbec.

24. Z uvedeného vyplýva, že je odôvodnená tiež tá odvolaním uplatnená odvolacia námietka, ktorou odvolateľ namieta, že by pôvodný veriteľ pri poskytnutí úveru žalovanej porušil hrubým spôsobom svoju povinnosť danú v § 7 ods. 1 tohto zákona.

25. Nesprávnym posúdením zo strany súdu prvej inštancie, že predmetná zmluva neobsahuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. o spotrebiteľskom úvere a súčasne, že veriteľ hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 tohto zákona, súd vyvodil nesprávny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. V dôsledku uvedeného je nesprávny zamietavý výrok, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Súd sa v kontexte nesprávneho záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru viac nezaoberal dôvodnosťou nároku v jeho nepriznanej časti, odvolací súd preto v súlade s § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnuté uznesenie súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§391 ods. 1 CSP).

26. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie posúdiť dôvodnosť žalobou uplatneného nároku v časti prevyšujúcej doposiaľ priznaný nárok, pričom súd bude vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v predmetnom zrušujúcom uznesení. V novom rozhodnutí rozhodne tiež o trovách tohto odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).